

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Institutiones Canonicae

Schnorrenberg, Anno

Coloniae, 1740

XXXIV. Generi per speciem derogatur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62040](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62040)

24. de homicid. & dato, quod irregulares essent, juxta sententiam tamen probabilem voce activâ eo ipso privati non erant: cum multi *cap. is quis. 18. de Sent. & com. in 6. de speciali Casu*, quo quis ob violatum interdictum irregularis est, intelligendum esse contendunt.

(H) Antequam superiori præsentata postulatio, ab ea recedere possunt postulantes. *cap. bona. 4. de postulat.* non obstante *Regula 33tia*, nullum enim per postulationem jus acquiritur postulato.

(I) Sufficiebat, quod pro electo ultra tertiam essent partem. *civ. cap. scriptum.*

(K) Quando datur commissio cum clausula: *appellatione remota*, ad actoris petitionem, eadem reus in sui fa-

vorem uti quoque potest, per *Regulam 32dam.*

(L) Summus Pontifex nec postulationem, nec electionem admittere obligatur; non postulationem: tum quia non erat concorditer facta, tum quia quando aliquis ab aliis unanimiter postulatur, Pontifex ad admittendam postulationem eorum non tam ex Justitia, quam gratiâ movetur, *cap. bona. 3. de postulat.* nec electionem: quæ à majori Capituli parte celebrata non erat.

(M) Appellatio ad futurum Concilium est à Superiore ad inferiorem provocatio, ideoque nulla, in Bulla Cœnæ sub gravibus pœnis prohibita, & hæreticæ pravitati affinis esse dignoscitur,

REGULA XXXIV.

Generi per speciem derogatur.

Quæres primo. Quid nomine generis ac speciei intelligitur?

ꝛ. Nomina: species & genus paulo aliter Juristæ explicant, quam Dialectici: Genus juxta Juristarum sensum est omne id, quod plura sub se continet, ut bos, equus, vestis, triticum, quæ juxta Dialecticos species secundum Juristas est quodlibet individuum & singulare, & pluribus sub eodem ge-

nere comprehensis, ut vestis illa carulea, triticum in hoc granario existens, equus ille hungarus. Pro exemplo sit: In contractu commodati commodatarius commodanti eandem speciem, hoc est, illud individuum, quod commodans commodanti ad usum concessit, reddere debet. In Contractu mutui non eadem species, sed idem genus mutuanti à mutuatario est restituendum,

dum, ut mutans tempore sementistriticum tempore mesfis non idem in individuo triticum, quod mutuavit, sed simile triticum recipit.

Quæres secundo. Quis hujus Regulæ tenfus ?

1. Quando sunt duæ dispositiones sibi contrariæ, ea, quæ specialis est, derogat generali, quoad id, in quo eadem est contraria. Ratio est: quia genus communem repræsentat regulam, & species est veluti opposita regulæ exceptio: Sicut ergo exceptio derogat regulæ, & non regula exceptioni, ita speciale derogat generi, & non generale speciei.

Quæres tertio. Quæ hujus Regulæ exempla ?

1. *1um* est in legibus & statutis, si nempe lege generali aliquid sit inhibitum, & speciali constitutione idem quibusdam permittatur, species derogat generi, & speciale posterius limitat generale antè. *Cap. 1. de constitut. in 6.* Item tempore obsidionis Magistratus generale fert statutum, ut cives omnes in mœnibus ad propugnandum sint præsentès: fert speciale, ut Senatores in Curia adsint: species derogat generi.

2. *2um* in consuetudinibus: Consuetudo specialis alicujus loci particularis aliorum locorum generali derogat consuetudini *Cap. fin. de consuetud.* ut; ex consuetudine generali in tota Ecclesia omnibus diebus Sabbathinis à carnibus est abstinentia: ex consuetudine particulari Belgæ diebus Sabbathinis inter

R. D. Schnorrenberg in Reg. Jur.

Nativitatem Domini & Purificationem carnibus vescuntur.

3. *3um* in rescriptis: ut exprimitur in *Cap. studuisti. 2. de offic. Legat.* quamvis Legatus à latere generalem in sua Provincia habeat Jurisdictionem; Si tamen ex rescripto suæ Legationis à Sede Apostolica specialis causa certo Commissario committitur: species derogat generi, & Legatus huic causæ se intromittere non potest.

4. *4um* in privilegiis. Quidam per totam Parochiam decimas percipiendi generale obtinet privilegium: datur alteri privilegium decimas ex certo fundo non solvendi: speciale derogat generali.

5. *5um* in Legatis. Colligitur ex *L. 1. ff. de auro argent. & L. qui penum. 3. ff. de penu legat.* ut; Titius Paulo cellam suam vinariam vel penum, Petro autem vas vini mosellani sub *N. 1.* ex cella legavit: species derogat generi, & Paulo omnia cellæ vina debentur, excepto plastro, quod Petro est legatum. Item Caja Titia omnes vestes suas, Sempronio autem suam vestem nuptialem legavit: species derogat generi: Sempronio vestis nuptialis, quæ est species, Titia verò reliquæ vestes debentur, quæ sub genere vestis continentur.

Quæres quarto. Quæ sunt exceptiones?

1. *1a.* Sequentes. *1ma.* Species non derogat generi, quando alteri per genus jam Jus est acquisitum. Exemplum est: Titius debitor Cajo creditori prosecu-

P

ritate

ritate debiti in hypothecam omnia sua bona dedit, at postmodum ulterius indigens secundo creditori Sempronio pro hypotheca speciali aliquod certum prædium constituit: hic species non derogat generi, sed primus creditor & hypothecarius generalis hypothecario speciali præferendus est, per *L. qui generaliter. 2. ff. qui potior in pignor.* & *L. si generaliter. 6. Cod. eod. tit.* Simile exemplum subministrat Jus canonicum in *Cap. ex tua. 9. de filiis Presby.* ubi quidam Episcopus generalem obtinuerat facultatem, dispensandi cum filiis in Ecclesiis, in quibus parentes eorum beneficia obtinuerant; postmodum aliquis Apostolicum impetravit rescriptum, ut sibi de beneficio, quod tales filii adepti fuissent, provideretur; in quo dubio respondit Pontifex: Si Episcopus generali suo privilegio jam usus esset, & cum Clerico quopiam ante specialis rescripti usum dispensasset,

quod speciale non deroget generali, cum per generale Jus nunc sit acquisitum.

2da exceptio. Regula præfens non tenet, si rescriptum generale in specie sit purificandum. Exemplum habemus in *Cap. ex parte. 12. de offic. deleg.* ubi hic est casus: In quadam Ecclesia plures erant Archi-Diaconatus, Titius Apostolicum mandatum impetraverat, ut ipsi de proximo vacaturo Archi-Diaconatu in dicta Ecclesia provideretur. Postea Cajus speciale obtinuerat mandatum, ut si Archi-Diaconus A in Ecclesia resignaret, Cajo resignatus Archi-Diaconatus conferretur. Dubio ad Pontificem relato, hic respondit, Titio & non Cajo de resignato Archi-Diaconatu providendum; quamvis enim ille generale tantum haberet mandatum, illud tamen non nisi in speciali Archi-Diaconatu proximè vacaturo purificatur.

REGULA XXXV.

Plus semper in se continet, quod est minus.

Quæres primò. Quis hujus Regulæ sensus?

æ. Quantitas major in se semper quantitatem minorè continet. Ratio est: quia quantitas major secundum Juristas est numerus major, cujus pars est numerus minor: partem autem in toto contineri non ambigitur.

Quæres secundo. Quæ hujus Regulæ exempla?

æ. Sequentia: *1mum* est in *Can. Si quis dederit. 41. caus. 24. q. 1.* ubi inter Judices dubitabatur, quænam pœnitentia reo injungenda, unus pœnitentiam quinque, alius septem, alius verò decem annorum subeundam putabat;